

Damcon en Van der Jagt bouwen grootste boomverplanter van Europa

‘Technisch gezien echt de grenzen opgezocht’

‘s Werelds grootste boomverplanter in zijn soort heeft messen met een diameter van 3,20 m. Van der Jagt Cultuurtechniek ontwikkelde de machine samen met Damcon; Damcon bouwde hem. Met deze verplanter kunnen bomen met een diameter tot 60 cm verplant worden. Afhankelijk van de grondsoort en de omvang van de boom gaat het dan al snel om 12 à 15 ton. Toen Stad + Groen eind vorig jaar Anne Koster van Damcon en Pieter van der Jagt sprak, moest de hydrauliek van de plant-schop nog wat worden aangepast om wortels met een diameter van 15 cm te kunnen doorsnijden. Die hydrauliek is inmiddels geoptimaliseerd.

Auteur: Heleen Kommers

Leendert Scheurwater, directeur van Damcon, vertelt: ‘Deze verplanter is de grootste in zijn soort. Al onze boomverplanters zijn uitgerust met twee plantschoppen. Deze omsluiten de kluit van de boom, waardoor de boom met

kluit en al kan worden verplaatst. We hebben plantschoppen variërend van 1,5 tot 3,2 m, geschikt voor diverse boomgroottes. De boomverplanter kan worden bevestigd aan een kraan of een knikshovel, afhankelijk van het project.’

Grenzen opgezocht

Henri Vaandering is hoofdconstructeur-engineer bij Damcon. Hij vult aan: ‘Toen de opdracht van Pieter van der Jagt definitief was, was daar bijna twee jaar van denkwerk en afstemming aan voorafgegaan. Het was de vraag wat technisch haalbaar was en hoeveel dat zou kosten. Hij wilde het maximaal haalbare, maar er moest ook nog goed mee te rijden zijn. We hebben technisch gezien echt de grenzen opgezocht, zoals bij het gewicht en de breedte. De verplanter is 500 tot 750 kg lichter dan zijn kleinere broertje. En omdat hij niet breder is dan 3,5 m, kun je met vergunning zonder begeleiding rijden.’

Beste investering

Scheurwater: ‘Wereldwijd zie je dat het kappen van bomen steeds minder wordt geaccepteerd door overheden en door de maatschappij.

Daardoor stijgt de vraag naar onze verplanters. Zo'n 60 procent van de machines die we leveren, is voor de export.' De machine zelf is ook gebouwd met het oog op duurzaamheid. 'De machines die we 25 jaar geleden hebben gebouwd, draaien nog steeds en hebben weinig onderhoud nodig. Klanten die een nieuwe kopen, ruilen de oude niet in, maar willen een kleinere of een grotere.' Vaandering, lachend: 'Ik keek een loonwerker met meerdere machines van ons en daarnaast ook nog een schuur vol met allerlei soorten machines. Maar zijn beste investering ooit was onze verplanter.'

Ecologische en economische waarde

Pieter van der Jagt is eigenaar van Van der Jagt Cultuurtechniek. Hij begon rond zijn twintigste als zzp'er. Hij schafte al snel zijn eerste grondverzetmachine aan en ging zich richten op grondwerk en de verhuur van machines met bediening. 'Ik vond de marges niet hoog genoeg, dus nam ik steeds meer werk zelf aan.' In de loop der jaren groeide het bedrijf verder uit, zowel qua omvang als expertise.

Het verplanten van bomen is één van die expertises. Vijf jaar geleden verplante Van der Jagt zelf in Opheusden de eerste boom met een verplantmachine. Inmiddels is het werkgebied uitgebreid naar België, Duitsland, Polen,

Denemarken en Frankrijk. Net als Scheurwater denkt Van der Jagt dat deze markt alleen maar zal groeien. 'We worden gewoon opgebeld; men kent ons van mond-tot-mondreclame. Meestal gaat het om het verplaatsen van meerdere bomen. Anders wordt het wel een heel kostbare aangelegenheid: het verplanten van tien bomen kost ongeveer evenveel als tien bomen omzagen, stobben frezen en vervangen door tien nieuwe bomen', stelt hij. 'Er wordt vaak gezegd dat bomen verplanten duur is, maar die mening deel ik niet. Het kappen van goede bomen zie ik als kapitaalvernietiging. Kijk maar eens welke kosten er gemaakt zijn voordat een boom volwassen is.'

Dan hebben we het nog niet eens over de waarde van een groot boomkroonvolume vergeleken met die van tien 'sprietjes'. Van der Jagt vertelt dat het verplaatsen van bomen wel meer denkwerk vooraf vereist. 'We zijn gewend de kettingzaag te pakken, maar denken vaak niet aan de economische waarde van bomen: die is hoger dan je denkt. En vergeet ook de ecologische waarde niet. Met deze machine kunnen wij ook bomen in binnensteden een andere plaats bieden.'

Hele jaar door verplanten

Van der Jagt verplant nu vijf jaar bomen. Ziet hij bepaalde trends? 'Niet alleen de Rijksoverheid, ook groenaannemers, grote boomkwekers en particulieren met een omvangrijke tuin kiezen steeds vaker voor het verplanten van bomen. De allergrootste verplantmachine is nog maar net op de markt, maar er is nu al behoorlijk wat vraag naar. Een ander voordeel van deze machine is dat je wat kleinere bomen het hele jaar door kunt verplanten. Je kunt er namelijk grote kluiten mee pakken. Door de speciale vorm van de schoppen wordt de kluit niet vervormd, maar blijft hij heel. Daardoor ontstaat er

een veel betere aansluiting van de wortels met de bestaande grond. Overal waar luchtholtes zitten, ontbreekt de aansluiting met vocht en voedingsstoffen. Ook stropen we de boom niet, om schade aan de bast te voorkomen.' Scheurwater haakt daarop in: 'We kregen eens een aanvraag uit Duitsland. De klant wilde zo'n 40 knotwilgen verplaatsen – waarvan sommige zelfs dood waren –, inclusief een flinke hap grond eromheen. In en om de bomen was sprake van een bijzondere biotoop met een specifiek soort bodemleven, dat gespaard en verplaatst moest worden. Daar is deze grote verplanter perfect geschikt voor.'

Verplanten, water geven, nazorg

Aan 'verplanten voor de Bühne' wil Van der Jagt zijn naam niet verbinden. 'Dan moet het allemaal zo goedkoop en zo snel mogelijk. Wij doen iets goed of we doen het niet. Bomen die geplant of verplant worden, hebben nazorg nodig. Ik merk geregeld dat daar nauwelijks aandacht aan wordt besteed. Verplanten is één, maar water geven is twee en nazorg drie. Alleen die combinatie maakt verplanten tot een succes. En verder: slechte bomen zijn slechte bomen. Die moet je niet verplanten; dat is zonde van de kosten. Daar ben ik heel resoluut in. Ik ben geen bomengeroe.'

Lees ook: *De grootste verplantmachine voor bomen in Europa: Damcon-plantmachine met diameter van 3,2 meter. Verplanten en niet kappen moet het nieuwe normaal worden*

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!